

**“VERDER BOUWEN AAN HET
NETWERK VAN REGIONALE
SAMENWERKING”**

**Jaarverslag Transmuralis
2019**

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2019 van de stichting Transmuraal Netwerk Zuid-Holland Noord, Transmuralis. In dit verslag hebben wij de activiteiten van de organisatie beschreven die in 2019 overeenkomstig ons jaarplan zijn uitgevoerd. Hierbij zijn mooie resultaten te melden.

In 2019 hebben wij met elkaar verdere stappen gezet in het bouwen aan een netwerk van regionale samenwerking in Zuid-Holland Noord. Zo hebben wij nieuwe deelnemers mogen verwelkomen, zijn overlegstructuren geoptimaliseerd, statuten en reglementen geactualiseerd en zien wij dat onze activiteiten door een steeds grotere groep zorgprofessionals worden bezocht en gewaardeerd. Van onze stakeholders ontvangen wij positieve feedback waaruit blijkt dat de ingeslagen koers goed aansluit op de behoeften en verwachtingen van de omgeving.

Een bijzonder moment hebben wij in 2019 beleefd toen wij een vertegenwoordiging van de huisartsen in de regio weer hebben mogen verwelkomen als bestuursorganisatie van Transmuralis. Hiermee zijn wij nog beter in staat om de brede dialoog te voeren, over de gehele keten heen. Verder hebben wij als bestuur aan het einde van 2019 teruggekeken op de verschillende bestuurlijke overlegvormen en -structuren in de regio en ons de vraag gesteld hoe wij daarin de slagkracht en doelmatigheid kunnen vergroten. Dit heeft geresulteerd in een nieuwe strategie waarbij Transmuralis is gepositioneerd als dé plek in de regio waar de bestuurlijke agenda wordt ingericht, afgestemd en opvolging wordt gegeven. Een agenda die verder gaat dan de onderwerpen waarop Transmuralis zich de afgelopen jaren heeft gericht en waar thema's zoals preventie, positieve gezondheid en Juiste Zorg op de Juiste Plek waar mogelijk zullen worden geïntegreerd.

Dit heeft ons vervolgens ook doen beseffen dat het bestuur van Transmuralis een afspiegeling zou moeten zijn van deze bredere agenda zodat wij goed op de inhoud met elkaar van gedachten kunnen wisselen. In 2020 zullen wij deze strategische koers dan ook verder voortzetten, met enkele nieuwe organisaties die niet kunnen ontbreken in de keten, waardoor Transmuralis als samenwerkingsverband nog beter ondersteunend kan zijn aan het leveren van goede en betaalbare zorg voor de inwoners van Zuid-Holland Noord.

Hoe belangrijk goede samenwerking is blijkt nu wel tijdens de coronacrisis, waar wij bij het uitbrengen van dit jaarverslag nog midden in zitten. De impact van het virus is enorm en heeft invloed op het persoonlijke leven van zo'n beetje iedereen, niet in de laatste plaats binnen de zorg. Gelukkig hebben wij de afgelopen jaren stevig geïnvesteerd in onze infrastructuur van samenwerking en is er het vertrouwen in de regio om de nieuwe actuele vraagstukken met elkaar op te lossen. De bestuurlijke lijnen zijn kort, wij weten elkaar goed te vinden en zijn in staat gebleken om vanuit onze reguliere structuren invulling te kunnen geven in het (vooralsnog) beheersbaar maken van de crisis en continuering van zorg. Een situatie waar wij ons in 2019 nog geen voorstelling van konden maken.

Ik wens u namens de bestuursleden van Transmuralis veel plezier en herkenning bij het lezen van dit Jaarverslag 2019.

18 mei 2020

Lita Berkhout-Pos

Voorzitter Transmuralis en voorzitter raad van bestuur ActiVite

Bestuursverslag

“Verder bouwen aan het netwerk van regionale samenwerking”

Algemeen

Al vanaf de oprichting in december 2012 richt Transmuralis zich op het verbeteren van de transmurale zorg (ketenzorg) in Zuid-Holland Noord. Inmiddels is Transmuralis hét samenwerkingsverband van meer dan 30 zorgorganisaties in de regio Zuid-Holland Noord. Onze zorgorganisaties variëren van ziekenhuizen tot verpleeg- en verzorgingshuizen, thuiszorgorganisaties, revalidatiezorg, hospices, huisartsen en de geestelijke gezondheidszorg. Transmuralis bevordert in opdracht van onze deelnemers de kwaliteit en regionale samenhang in de zorg en stelt daarbij de behoefte van de zorgvrager (en zijn naasten) centraal. Door samen te werken en door het ontwikkelen en borgen van gezamenlijke afspraken zorgen wij ervoor dat zorgvragers en zorgverleners minder knelpunten in de (transmurale) zorg in de regio ervaren.

Via projecten en programma's werkt Transmuralis op een gestructureerde en doelmatig wijze aan het verbeteren van de zorg in de regio. Samen met de professionals uit de bij ons aangesloten organisaties mobiliseren wij de deskundigheid die nodig is voor het oplossen van vraagstukken en het implementeren van oplossingen. Waar van toepassing vullen wij dit aan met externe projectondersteuning. Na het opleveren van het projectresultaat zorgt onze kwaliteitsfunctionaris voor adequate borging en monitoring van de gewenste verbeteringen zodat de patiënt, client of inwoner écht iets merkt van onze oplossingen.

Via netwerken stimuleert Transmuralis de afstemming en regie van de transmurale zorg in de regio. Onze netwerken bestaan uit de bij ons aangesloten organisaties en richten zich op de best afgestemde zorg voor specifieke doelgroepen en ziektebeelden. Wij hebben onze netwerken zo ontwikkeld dat zij als resultaat van samenspel tussen professionals en bestuurders afspraken kunnen maken tussen zorgpartijen om de transmurale zorg te verbeteren. Hierbij gaat het vaak om het verbeteren van de overdracht tussen organisaties door het opstellen van werkafspraken, inzicht krijgen in elkaars organisatie en soms simpelweg het kennen van elkaar. Daarnaast fungeren de netwerken als learning community en kennisplatform voor een steeds grotere groep professionals uit de regio.

Verder bouwen aan regionale samenwerking in 2019

Het jaar 2019 heeft zich voor Transmuralis gekenmerkt door een aantal mooie ontwikkelingen. Zo hebben wij nieuwe deelnemers mogen verwelkomen, zijn overlegstructuren geoptimaliseerd, statuten en reglementen geactualiseerd en zien wij dat onze activiteiten door een steeds grotere groep zorgprofessionals worden bezocht en gewaardeerd. Van onze stakeholders ontvangen wij positieve feedback waaruit blijkt dat de ingeslagen koers goed aansluit op de behoeften en verwachtingen van de omgeving. Het vertrouwen in Transmuralis werd in 2019 ook bevestigd door het toetreden van een vertegenwoordiging van de huisartsen in de regio als bestuursorganisatie van Transmuralis. Hiermee zijn wij nog beter in staat om de brede dialoog te voeren, over de gehele keten, om met elkaar de zorg voor inwoners van Zuid-Holland Noord te verbeteren.

Begin 2019 hebben wij eerder ontstane vacatures in de organisatie kunnen invullen waardoor de realisatie van de doelstellingen nauwelijks zijn belemmerd. Onze nieuwe kantoorlocatie Morssingel 3 in Leiden, die wij delen met samenwerkingspartner Sleutelnet, is inmiddels voor veel zorgprofessionals uit onze regio een natuurlijke ontmoetingsplek geworden. Door middel

van onze nieuwsbrief (8 keer per jaar) informeerden wij honderden zorgprofessionals over actuele thema's en activiteiten. Transmuralis vaart ook in 2019 weer een stabiele inhoudelijke en financiële koers wat tot uitdrukking kwam in een positief financieel resultaat dat past bij het type organisatie.

Verder hebben wij tijdens een bestuurlijke strategiedag, Transmuralis geëvalueerd en gepositioneerd als dé plek in de regio waar de bestuurlijke agenda wordt ingericht, afgestemd en opvolging wordt gegeven. Een agenda die verder gaat dan de onderwerpen waarop Transmuralis zich de afgelopen jaren heeft gericht en waar thema's zoals preventie, positieve gezondheid en Juiste Zorg op de Juiste Plek binnenkort zullen worden geïntegreerd.

Doelstellingen en resultaten Jaarplan 2019

In het Jaarplan Transmuralis 2019 zijn de volgende hoofddoelstellingen voor 2019 geformuleerd: (1) het coördineren van de regionale netwerken CVA, Dementie en Palliatieve zorg, (2) het initiëren en aansturen van verbeterprojecten en (3) het coördineren en borgen van regionale transmurale- en ketenafspraken. Onderstaand volgt een korte toelichting op de belangrijkste doelstellingen en resultaten voor 2019.

Resultaten uit de netwerken

Het netwerk Dementie Zuid-Holland Noord heeft zich in 2019 vooral gericht op de bevordering van deskundigheid door middel van netwerkbijeenkomsten, bespreking van casuïstiek (met casemanagers, psychologen en specialisten ouderengeneeskunde) en overleggen ten behoeve van het vergroten van de kwaliteit van het casemanagement. Daarnaast is er een start gemaakt met het in kaart brengen van de klantreis van personen met dementie. Het regiobeeld dat opgesteld is geeft zicht op de gezamenlijke regionale opgave op het gebied van de (dementie)zorg en ondersteuning, nu en in de toekomst. De zorgapp, die in 2018 ontwikkeld is, werd in 2019 in toenemende mate gebruikt door zorgprofessionals om elkaar te vinden en informatie te delen. Inmiddels hebben in totaal ruim 2.000 professionals een account. Belangrijk speerpunt was ook het versterken van de dementievriendelijke regio. Op 26 november 2019 kwamen betrokkenen uit alle dertien gemeenten in de regio bij elkaar om best practices met elkaar te delen. Dit was tevens de start van de vorming van een regionaal (domeinoverstijgend) dementievriendelijk netwerk, dat zich inzet voor de versterking van de regio.

Het netwerk Palliatieve zorg Zuid-Holland Noord heeft zich in 2019 gericht op de uitvoering van haar meerjarenplan, dat haar budgettaire kader vindt in de subsidieregeling Palliatieve en Terminale zorg van het ministerie van VWS. In 2019 zijn de accenten binnen het netwerk gelegd op de coördinatie van de verbeterpunten Informatie en communicatie (relatie zorgverlener - patiënt/naaste), Verandering in rollen en relaties en Goede overdracht en samenwerking tussen hulpverleners (interne zorgaspecten). Daarnaast heeft het netwerk Palliatieve zorg mooie resultaten behaald bij de projecten Specialistisch thuisconsult en Verbeterde samenwerking formele en informele zorg intramuraal. Verder participeerden diverse netwerkpartners in de projecten Oog voor Naasten, Must en het SigMa project. Verder zijn er themabijeenkomsten en scholingen gehouden, waaronder een scholing palliatieve spoedzorg voor 80 huisartsen Tenslotte zijn er 25 'koppelbedden' geplaatst bij onze zorgorganisaties in de regio. Daarnaast is in 2019 vanuit het netwerk Palliatieve zorg, in opdracht van het ministerie van VWS, een Centrum voor Levensvragen (Geestelijke Verzorging) opgezet waardoor de inzet van geestelijk verzorgers in de thuissituatie contractueel en op een deugdelijke wijze mogelijk werd. Transmuralis heeft hiervoor de processen ontwikkeld, een administratie opgezet en bekendheid gegeven. In 2020 wordt dit vervolgd met een ondersteunende nieuwe website.

Het netwerk CVA heeft zich in 2019 met een nieuwe programmaleider gericht op het neerzetten van een passende netwerkstructuur van waaruit borging, bijsturen en beheer van het CVA-netwerk op basis van het jaarplan kan plaatsvinden. Het CVA-netwerk richt zich op de coördinatie van optimale CVA-zorg met daarbij een efficiënte doorstroom, samenwerking en kennisdeling tussen organisaties en professionals en het ontwikkelen van een netwerkstructuur met daarbij een goede zichtbaarheid naar de CVA-patiënt en de professional. In 2019 heeft het netwerk CVA zich gericht op het verbeteren en borgen van de kwaliteit van de CVA-keten, afstemming en samenwerking tussen netwerkpartners, deskundigheidsbevordering en kennisdeling en publieksinformatie en voorlichting.

Resultaten uit de verbeterprojecten 2019

In het jaarplan 2019 zijn twee projecten benoemd om de transmurale zorg in Zuid-Holland Noord te verbeteren, te weten: Medicatieveiligheid en Warme overdracht. In de loop van 2019 is hier het initiatief Wet zorg en dwang aan toegevoegd. Onderstaand wordt een korte beschrijving gegeven van de resultaten op deze drie trajecten:

Warme overdracht

De Warme overdracht (Transmurale Zorgbrug ZHN) ondersteunt in de begeleiding van kwetsbare ouderen die na een ziekenhuisopname weer thuis komen. Zij verbindt de professionals in ziekenhuizen met de professionals in de eerstelijnszorg, zowel naar de thuiszorg als naar de revalidatie- en WLZ-instellingen.

Na een uitgebreide pilot is het model Warme overdracht inmiddels in de regio Zuid-Holland Noord geïmplementeerd. Zowel vanuit de kant van de ziekenhuizen, de thuiszorgorganisaties als ook vanuit de patiënten wordt deze aanpak positief gewaardeerd. In 2019 is door de bestuurders van Transmuralis uitgesproken dat Warme overdracht hét voorbeeld moet zijn voor goede overdracht in de regio. Nu de eerste ervaringen met Warme overdracht in de regio zijn geëvalueerd zullen ook de overige bij Transmuralis aangesloten Thuiszorgorganisaties worden uitgenodigd om Warme overdracht toe te passen. In 2020 zal de verdere uitrol bij deze organisaties plaatsvinden. Het project Warme overdracht is inmiddels in de beheerfase gekomen en wordt periodiek door ons gemonitord.

Medicatieveiligheid

In de regio Zuid-Holland Noord is in 2019 een (her)start gemaakt met het project Verbeteren medicatieveiligheid. Dit naar aanleiding van een eerdere knelpunten-inventarisatie met betrekking tot medicatieoverdracht in de regio en landelijke ontwikkelingen op het gebied van medicatieoverdracht. In het tweede halfjaar van 2019 heeft Transmuralis een uitgebreide interviewronde uitgevoerd en gesproken met materiedeskundige VVT-medewerkers (intramuraal en extramuraal), dienstapothek, poliklinisch apothek, transferafdeling, apothekhoudend huisarts en openbaar apothekers.

Deze nulmeting heeft een helder beeld opgeleverd van de vraagstukken en knelpunten die nu in de praktijk worden ervaren. Begin 2020 zal op basis van deze inzichten een project worden gestart om binnen de regio samenwerkingsafspraken uit te werken, te implementeren en te monitoren om de ervaren knelpunten op te lossen.

Wet zorg & dwang

Vanaf medio 2019 is vanuit Transmuralis onderzocht op welke wijze de invoering van de Wet zorg en dwang (Wzd) regionaal kan worden ondersteund. Uit een verkenning met materiedeskundigen bleek hierbij dat er nog veel onduidelijkheden bestaan over de invulling van rollen, taken en verantwoordelijkheden in de nieuwe wet en dat casuïstiek hierin

duidelijkheid zou kunnen brengen. Daarnaast bestond de behoefte aan de ontwikkeling van samenwerkingsafspraken en de wens om in 2020 een regionale 'learning community' te vormen waarbinnen ervaringen en best practices met elkaar kunnen worden uitgewisseld.

Inmiddels komt een toenemende groep zorgprofessionals, vanuit verschillende deelnemers van Transmuralis, tweemaandelijks bijeen om de stand van zaken van de Wzd door te nemen en casuïstiek te bespreken. Uit dit overleg ontstond ook het initiatief om een samenwerkingsafpraak uit te werken met betrekking tot het inroepen van een externe deskundige bij het stappenplan Wzd en het inroepen van een SO bij een RM en IBS. Inmiddels zijn voorstellen gedaan om binnen de regio gebruik te maken van elkaars deskundigheid en capaciteit in de regio. In 2020 zullen deze afspraken worden geïmplementeerd.

Borging en monitoring van resultaten

In het Jaarplan Transmuralis 2019 is borging en monitoring van regionale transmurale afspraken en projectresultaten als speerpunt opgenomen. Zeker waar het transmurale verbeteringen betreft is het van belang dat na projectafsluiting of vastlegging van nieuwe (werk)afspraken wordt gemonitord dat de behaalde resultaten goed zijn verankerd zodat de patiënt de beoogde effecten (structureel) zal blijven ervaren.

Om dit verder in te richten en structureel uit te voeren is begin 2019 een kwaliteitsfunctionaris aangesteld zodat de 'transmurale' monitorfunctie op realisatie en borging van verbeterresultaten kan worden gerealiseerd. Dit doen wij vanuit ons kwaliteitsplan via de systematiek van de Plan-Do-Check-Act-(kwaliteits)cycclus waarbij wij gebruik maken van verschillende (digitale) enquêtes, interviews en data-analyse om resultaten van interventies te kunnen meten en eventuele afwijkingen te bestuderen. De uitkomsten van onze analyses worden gepresenteerd aan het bestuur van Transmuralis waarna eventuele bijstelling van afspraken of herimplementatie van tools of interventies in de regio kunnen volgen.

Besluitenlijst Algemeen Bestuur Transmuralis 2019

Het Algemeen Bestuur Transmuralis heeft in haar vier vergaderingen in 2019 (ondermeer) de volgende besluiten genomen:

- Vaststelling van het jaarverslag 2018;
- Vaststelling van de jaarrekening 2018;
- Toetreding van Roomburgh Leiden als deelnemer van Transmuralis;
- Wijziging van art. 1, lid 1 van de statuten van Transmuralis;
- Wijziging van het Bestuursreglement;
- Benoeming van ROHWN tot 'moederinstelling' (bestuursorganisatie) van Transmuralis;
- Toetreding van Hans Brehler in het AB Transmuralis (namens de zorggroepen);
- Uitnodiging van de LHV-kring als toehoorder voor het AB-overleg;
- Afronding van het Project Warme overdracht en monitoring door Transmuralis;
- Continuering van Geestelijke verzorging tot en met 2020 bij Transmuralis;
- Aanpassing van het Deelnemersreglement conform nieuwe uitgangspunten;
- Vaststelling van het Jaarplan 2020;
- Verhoging van de minimum deelnemersbijdrage;
- Indexering van de deelnemersbijdrage;
- Verhoging van de CVA-bijdrage;
- Vaststelling van de Begroting 2020;
- Ontwikkeling van de nieuwe (groei)strategie van Transmuralis.

Beschrijving netwerkactiviteiten

Transmuralis geeft invulling aan de missie en visie via netwerken en projecten. Hierna volgt een meer uitgebreid overzicht van activiteiten in 2019, geordend naar de verschillende netwerken.

Netwerk Dementie Zuid-Holland Noord

Algemeen

In Nederland hebben op dit moment ruim 280.000 mensen Dementie. Dat zullen er in 2040 al meer dan een half miljoen zijn. Daarbij is een veelvoud aan mensen betrokken, waarvan een groot deel mantelzorgers. Om de zorg voor mensen met dementie en hun mantelzorgers verder te verbeteren en te borgen bestaan er verspreid over Nederland netwerken Dementie.

Het netwerk Dementie van Transmuralis is verantwoordelijk voor de dementieketen in Zuid-Holland Noord. Basis van ons netwerk is dat de cliënt vanaf de eerste dementieverschijnselen ('Niet pluis') tot en met het overlijden en nazorg een vloeiende, heldere keten van dementiezorg ervaart, waarbij altijd de wensen en behoeften van de cliënt en de ondersteuning van haar of zijn sociale omgeving het uitgangspunt zijn. De Zorgstandaard Dementie zoals uitgegeven door Alzheimer Nederland is daarbij altijd de leidraad van het netwerk Dementie. Het regionale netwerk Dementie wordt gefinancierd door Zorg & Zekerheid.

Overzicht activiteiten 2019 netwerk Dementie

Het netwerk Dementie Zuid-Holland Noord heeft zich in 2019 gericht op de bevordering van deskundigheid door middel van netwerkbijeenkomsten, bespreking van casuïstiek (met casemanagers, psychologen en specialisten ouderengeneeskunde) en overleggen ten behoeve van het vergroten van de kwaliteit van het casemanagement. Daarnaast is een start gemaakt met het in kaart brengen van de klantreis van personen met dementie.

Het regiobeeld dat opgesteld is geeft zicht op de gezamenlijke regionale opgave op het gebied van de (dementie)zorg en ondersteuning, nu en in de toekomst. De regionale informatiegids voor mensen met dementie en hun naasten is opnieuw uitgebracht. De zorgapp, die in 2018 ontwikkeld is, werd in 2019 in toenemende mate gebruikt door zorgprofessionals om elkaar te vinden en informatie te delen. Inmiddels hebben in totaal ruim 2.000 professionals een account.

Belangrijk speerpunt was ook het versterken van de dementievriendelijke regio. Op 26 november 2019 kwamen betrokkenen uit alle dertien gemeenten in de regio bij elkaar om best practices met elkaar te delen. Dit was tevens de start van de vorming van een regionaal (domeinoverstijgend) dementievriendelijk netwerk, dat zich inzet voor de versterking van de dementiezorg in de regio.

In 2019 werd de nieuwe (overleg)structuur van het netwerk (zoals besloten in 2018) geïmplementeerd. Met een kleinere (management)klankbordgroep en twee maal per jaar afstemmingsgesprekken met alle bij het netwerk aangesloten organisaties, lijkt dit een effectieve en efficiënte keuze te zijn geweest. Een evaluatie staat gepland in 2020. Eind 2019 zijn alle aangesloten organisaties van het netwerk betrokken geweest bij het vormgeven van het jaarplan 2020.

Onderstaand vindt u een beknopte opsomming van (een deel van) de door Transmuralis uitgevoerde activiteiten binnen het netwerk Dementie in 2019:

- Informatiegids dementie uitgebracht (nieuwe versie). Circa 2000 exemplaren zijn in gebruik.
- Vier bijeenkomsten (gemiddeld 115 bezoekers per bijeenkomst) ten behoeve van deskundigheidsbevordering:
  - dementie op jonge leeftijd
  - anders kijken naar probleemgedrag
  - echt leven tot het einde (i.s.m het palliatieve netwerk)
  - samen werken aan het versterken van een dementievriendelijke regio.
- Klantreis dementie: onderzoek gestart in samenwerking met gemeente Alphen aan den Rijn en Werkplaats Sociaal Domein Leiden / Den Haag (Hogeschool).
- Regiobeeld: de (kwalitatieve en kwantitatieve) vraag naar zorg en ondersteuning in beeld gebracht in dertien gemeenten tot 2030.
- Zes overleggen in drie subregio's georganiseerd (totaal 18) voor casemanagers dementie
- Zes casuïstiek-besprekingen in drie subregio's (totaal 18) voor casemanagers, psychologen en specialisten ouderengeneeskunde.
- Toenemende inzet zorgapp onder zorgprofessionals (totaal ruim 2.000)
- Vorming netwerk dementievriendelijke regio met betrokkenen vanuit alle dertien gemeenten.
- Ondersteuning bij deskundigheidsbevordering van sociale wijkteams op het gebied van dementie.

Netwerk Palliatieve zorg 2019

Algemeen

De palliatieve fase begint op het moment dat genezing niet (meer) mogelijk is. Omdat iemand niet meer kan genezen en nog wel een (lange) tijd met deze ziekte leeft, is het primaire doel van palliatieve zorg om de kwaliteit van leven van de cliënt te behouden en waar mogelijk te verbeteren. In de palliatieve zorg is aandacht voor lichamelijke, sociale, psychische én spirituele dimensies. Daarnaast is het ondersteunen van naasten ook een belangrijk onderdeel van palliatieve zorg. Palliatieve zorg is zorg op maat, specifiek en persoonlijk en soms ook erg complex. Het is dan ook bij uitstek multidisciplinaire zorg.

Het is onze visie dat iedere burger in Zuid-Holland Noord is verzekerd van goede palliatieve zorg op de juiste plaats, op het juiste moment en met de juiste zorg en ondersteuning vanuit eigen regie. Het netwerk creëert verbinding tussen zorgorganisaties en zorgverleners, zodat zij samen de palliatieve zorg blijven verbeteren. Wij geloven in zorg die de patiënt en naaste(n) centraal plaatst en getuigt van 'afgestemd zijn op', aandacht en respect en die de behoefte aan eigen regie en kracht van de patiënt ondersteunt. We realiseren deze visie door het ontwikkelen en uitvoeren van projecten en het organiseren van netwerkactiviteiten. Waar mogelijk en efficiënt zoeken we de samenwerking met partners.

Overzicht activiteiten 2019 netwerk Palliatieve zorg

Het netwerk Palliatieve zorg Zuid-Holland Noord heeft zich in 2019 gericht op de uitvoering van haar meerjarenplan, dat haar budgettaire kader vindt in de subsidieregeling Palliatieve en Terminale zorg van het ministerie van VWS. In 2019 zijn de accenten binnen het netwerk gelegd op de coördinatie van de verbeterpunten:

1. Informatie en communicatie (relatie zorgverlener - patiënt/naaste):

Zorgverleners hebben oog voor de informatiebehoefte van patiënten en hun naasten en geven van daaruit goede, tijdige en op hun behoeften afgestemde informatie over de palliatieve zorg (-mogelijkheden). De wijze waarop zorgverleners in gesprek zijn met patiënten en hun naasten getuigt van "afgestemd zijn op", aandacht en respect en ondersteunt de behoefte aan eigen regie en kracht.

2. Verandering in rollen en relaties

Zorgverleners hebben oog voor de nieuwe rol die patiënten en naasten krijgen in de palliatieve fase en realiseren zich dat het omgaan met deze nieuwe rol niet alleen praktische consequenties heeft, maar ook consequenties op sociaal-emotioneel niveau. Zorgverleners zijn in staat op beide niveaus begeleiding te geven bij het zich moeten voegen in de nieuwe rollen en bij de veranderingen in relaties ten gevolge van de ziekte.

3. Goede overdracht en samenwerking tussen hulpverleners (interne zorgaspecten)

Zorgverleners zijn patiënt en naasten van dienst door een goede overdracht tussen 1e en 2e lijn en vice versa te realiseren. Samenwerking tussen zorgverleners en relevante kennis bij alle partijen op het juiste moment is hierbij een noodzaak. Het gaat hierbij niet alleen over medische kennis, maar ook over psychosociale en spirituele aspecten.

Activiteiten Palliatief netwerk 2019:

Informatieuitwisseling / afstemming / samenwerking tussen netwerkpartners

- 11 PaTzgroepen - 4 nieuwe gestart in 2019
- 2 netwerkvondten; Oog voor naasten en Echt leven tot het einde
- Werkconferentie Propallia: Ont-moeten
- Aanvang evaluatie continuïteitsbezoeken.

Deskundigheidsbevordering zorgverleners

- Scholing voor vp (3x), verdieping voor vp (1x), scholing voor verzorgenden (2x)
- Casuïstiekbesprekingen verpleegkundigen (4x)
- Scholingen pal. spoedzorg voor huisartsen (2x)
- 35 vrijwilligers intramuraal geschoold m.b.t. terminale zorg.

Bekendheid palliatief zorgaanbod / publieksinformatie

- Verspreiding van Pal voor u 's inclusief regiogids
- Update van de Wegwijzer (betrouwbaar overzicht van informatie)
- Verspreiding div. brochures
- Bijeenkomsten m.b.t. wensen in laatste levensfase (5x).

Monitoren capaciteit

- Actueel overzicht met beschikbaarheid van palliatieve bedden op website en in PalliArts
- Capaciteitsanalyse 2018.

Kwaliteitsprojecten en -activiteiten

- Week van de vraag uitgevoerd met geactualiseerd zakkaartje
- Palliatie projecten SIGMA, MuST- PC, Oog voor naasten
- Specialistisch Thuisconsult
- Deelname landelijk project TAPAS m.b.t. realisatie transmurale bekostiging Palliatieve zorg
- Groepsbijeenkomsten m.b.t. rouw en verlies (8x)
- Start opzet Transmuraal Zorgpad palliatieve zorg
- 25 koppelbedden i.s.m. Roparun geplaatst in regio.

Opzet van Geestelijke verzorging Zuid-Holland Noord

Vanaf 1 januari 2019 maakte het ministerie van VWS de inzet van geestelijk verzorgers in de thuissituatie mogelijk door een tijdelijke ophoging van de bijdrage aan de netwerken Palliatieve zorg in de regeling Palliatieve terminale zorg, zo ook aan het netwerk Palliatieve zorg ZHN. De opdracht van de Minister aan de netwerken Palliatieve zorg was het *opzetten en operationaliseren* van de benodigde infrastructuur als mede de bekendheid van geestelijke verzorging thuis vergroten (incidenteel, 2019 en 2020) en zorgdragen voor de *daadwerkelijke inzet* van geestelijk verzorgers voor palliatieve patiënten en mensen van 50 jaar en ouder in de regio (structureel, vanaf 2019) door het verzorgen van consulten, het geven van (bij)scholingen en het kunnen bijwonen van multidisciplinair overleg.

In de eerste helft van 2019 is een netwerk van geestelijk verzorgers opgezet en is, met advies van externe experts, een deugdelijk administratiesysteem opgezet. In juli werd hierdoor de inzet van geestelijk verzorgers in de thuissituatie contractueel mogelijk. In 2019 werden in totaal 146 unieke cliënten begeleid met een consultgemiddelde van 2,5 consulten (totaal 365 consulten). 7 MDO's werden bijgewoond en er werd ruim 57 uur scholing gegeven.

In de tweede helft van 2019 is het administratie systeem verder ontwikkeld en is een scenario- en risicoanalyse gerealiseerd ten behoeve van het vanuit Transmuralis op te richten Centrum van Levensvragen ZHN. Dit maakt het mogelijk om snel te kunnen participeren op de toekomstige financiering van het Centrum van Levensvragen ZHN (verwacht: voorjaar 2020). Het logo, de folder en de website zijn in het vierde kwartaal voorbereid.

Netwerk Cerebro Vasculair Accident (CVA) 2019

Algemeen

Een beroerte of Cerebro Vasculair Accident (CVA) heeft een grote impact op iemands leven en op dat van de omgeving. Het is een plotselinge gebeurtenis en het proces van herstel en revalidatie is vaak intensief en duurt lang. Soms zijn er veel verschillende zorgverleners en voorzieningen nodig om een zo goed mogelijk leven te kunnen realiseren na een CVA. Elk jaar worden zo'n 40.000 mensen getroffen door een CVA. Dat zijn er ongeveer 110 per dag. Circa 80% van de mensen met een beroerte heeft een herseninfarct, 20% heeft een hersenbloeding.

- in de regio Zuid-Holland Noord worden jaarlijks ca. 1000 mensen opgenomen met een CVA
- in Nederland leven bijna 360.000 mensen met de gevolgen van een hersenbloeding of herseninfarct
- in 2018 stierven ongeveer 9.200 mensen aan een CVA, zo'n 25 mensen per dag
- mannen zijn gemiddeld 79 jaar als ze overlijden aan een CVA, vrouwen 84 jaar
- ongeveer 2 op de 3 patiënten kunnen 3 maanden na hun ziekenhuisopname voor CVA weer zelfstandig leven

In de regio Zuid-Holland Noord is het netwerk CVA opgericht om de (keten)zorg voor patiënten met een CVA verder te verbeteren en te borgen. Het netwerk is gericht op een structurele verbetering van de kwaliteit en de doelmatigheid van zorg aan alle mensen met een CVA en hun naasten, zowel in de acute fase als in de revalidatie- en chronische fase. Uitgangspunt is de Zorgstandaard CVA/TIA. Deze Zorgstandaard is uitgebracht door het Kennisnetwerk CVA Nederland en beschrijft de norm voor goede CVA-zorg vanuit patiënten-perspectief.

Het netwerk CVA Zuid-Holland Noord is één van de regionale CVA-zorgketens die is aangesloten bij het landelijk kennisnetwerk CVA NL. Het uitgangspunt van de CVA-zorgketen is het verlenen van de juiste zorg, op het juiste moment, door de juiste hulpverlener, op de juiste plaats. Een *samenhangend* zorgtraject voor de CVA-patiënt is hiervoor noodzakelijk om de zorg voor mensen met een beroerte zo goed mogelijk te organiseren.

Overzicht activiteiten 2019 netwerk CVA

Het netwerk CVA heeft zich in 2019 met een nieuwe programmaleider gericht op het neerzetten van een passende netwerkstructuur van waaruit borging, bijsturen en beheer van het CVA-netwerk op basis van het jaarplan kan plaatsvinden.

Het CVA-netwerk richt zich op de coördinatie van optimale CVA-zorg met daarbij een efficiënte doorstroom, samenwerking en kennisdeling tussen organisaties en professionals en het ontwikkelen van een netwerkstructuur met daarbij een goede zichtbaarheid naar de CVA-patiënt en de professional. Onderstaand vindt u een beknopte opsomming van de door Transmuralis uitgevoerde activiteiten die vanuit het netwerk CVA in 2019 hebben plaatsgevonden.

Verbeteren en borgen van de kwaliteit van de CVA-keten

- Er heeft een evaluatie plaatsgevonden van de werkafspraken binnen het netwerk die zijn vastgelegd in het Regionaal convenant werkafspraken CVA-ketenzorg Zuid Holland Noord. De uitkomsten van de evaluatie zullen in 2020 worden besproken;
- Door middel van een enquête onder patiënten is inzicht verkregen over de zorg en begeleiding die werd ontvangen door de Centrale zorgverlener. Op basis van de uitkomsten

is het proces verder bijgesteld.

Afstemming en samenwerking tussen netwerkpartners

- Organiseren van een periodiek overleg met de klankbordgroep van managers van netwerkorganisaties en verschillende werkgroepen met professionals in de CVA-keten;
- Er is uitvoering gegeven aan het projectplan 'Verbinden CVA-netwerk met de eerstelijns (paramedische) zorg' waarbij voorbereidingen zijn getroffen voor de aansluiting van eerstelijns paramedici aan de CVA-keten. In 2020 zal hieraan verdere invulling worden gegeven.

Deskundigheidsbevordering en kennisdeling

- In samenwerking met Visio, het expertisecentrum voor blinde en slechtzienden, is een themabijeenkomst Hemianopsie en neglect georganiseerd die door zorgverleners uit alle instellingen werd bezocht;
- Zorgverleners uit verschillende instellingen zijn bij elkaar op bezoek geweest en hebben kennis gemaakt met elkaar en elkaars werk;
- Bijscholingsactiviteiten door het Alrijne zijn opengesteld voor zorgverleners uit keteninstellingen;
- CVA-ketenzorg is als onderwerp gepresenteerd in bijscholingen in het Alrijne en bij Marente;
- Bij het LUMC en Marente vindt een uitwisselingsprogramma van verpleegkundig personeel plaats.

Publieksinformatie en Voorlichting

- Op de Europese Dag van de Beroerte op 14 mei 2019 zijn door een samenwerking van alle netwerkpartners in het Alrijne ziekenhuis en het LUMC prik- en informatiestands georganiseerd. Beide stands hebben honderden bezoekers getrokken waar naast informatieverstrekking aan bezoekers ook professionals elkaar hebben getroffen;
- Informatieverspreiding door participatie in diverse regionale en landelijke bijeenkomsten en overleggen en via de nieuwsbrief Transmuralis (8 keer per jaar);
- Patiëntenvereniging Hersenletsel.nl wordt actief betrokken in de werkgroep Centrale zorgverlener met als doel de bekendheid van Hersenletsel.nl bij de patiënt te verhogen.

Bijlage 1. Samenstelling Algemeen Bestuur Transmuralis

Transmuralis is een onafhankelijk samenwerkingsverband, dat werkt in opdracht van het bestuur. Het Algemeen Bestuur Transmuralis kende in 2019 de volgende samenstelling:

Mw. A.P. Berkhout-Pos	Voorzitter	Voorzitter raad van bestuur ActiVite
Mw. drs. A.L.R. de Jongh MM MBAH	Secretaris	Voorzitter raad van bestuur Topaz
Dhr. E.A. Hoette	Penningmeester	Voorzitter raad van bestuur GGZ Rivierduinen
Mw. A.T.M. Asberg	Lid	Voorzitter raad van bestuur Marente
Dhr. J.Y. Brehler	Lid <i>(vanaf 17 oktober)</i>	Algemeen Bestuurder Zorggroep ROHWN
Mw. C.M.M. Ineke	Lid	Voorzitter raad van bestuur Libertas Leiden
Dhr. Prof. dr. W.J.M. Spaan	Lid	Voorzitter raad van bestuur LUMC
Dhr. drs. W. Wiegersma	Lid	Voorzitter raad van bestuur Basalt
Mw. drs. Y.M. Wilders R.A.	Lid	Voorzitter raad van bestuur Alrijne Zorggroep

Bijlage 2: Medewerkers Transmuralis in 2019

Gedurende het jaar 2019 zijn de volgende 6 medewerkers (circa 4 fte) in dienst geweest van de Stichting Transmuralis:

Stefan Fiselier	Directeur	
Maaïke Scheffer	Programmaleider Palliatieve zorg	
Joan Veldhuizen	Programmaleider Dementie	
Louise Crama	Programmaleider CVA	<i>(vanaf 1 februari 2019)</i>
Liesje Yu	Kwaliteitsfunctionaris	<i>(vanaf 1 april 2019)</i>
Erica Nobel	Officemanager	

Transmuralis
Morssingel 3
2312 AZ Leiden

071 3628220
info@transmuralis.nl